







# Brez dogme.

Roman

Spisal: H. Sienkiewicz.

## DRUGI DEL. (Nadaljevanje.)

Na srečo tudi teta skoro nikdar v življenju ni bila tako zhegana, torej ničesar ni zapazila. Nekaj mi je odgovarjala, toda ne vem kaj, kajti v tem hipu je razum Angelice, vse prenehalo v meni. S svojim modrovanjem sem res prišel do sklepa, da sem nekaj v njenem srcu, toda modrovati in videti nekaj, to sta dve različni stvari. Niti do poslednjega trenutka svojega življenja ne pozabim te bledice in teh tresočih se rok! Sedaj sem imel neovrgljiv dokaz kajti, ko bi tudi kak del tega vtisa pripisal slučaju, da je moj odgovor padel na njo tako naglo, pa ga vendar zame še dovolj ostane! Nagle novice ne le o ženitvi, marveč celo o smrti, za katere nam ni mar, ne začujemo z bledico.

Pred par dnevi sem si mislil: Kaj imam od tega, ako me ona ljubi, ako pa ta čnt ostane v njej zaprt za zmerom, ali sedaj vendar, ko sem se prepiral na lastne oči, da je temu tako, so vse moje nadeje nakrat vstale od mrtvih, vsi dvomi so izginili; imel sem zno vič prikazen zmage, znova zagotovilo, da mora napočiti čas, v katerem postane njeno čustvo močnejše od nje, v katerem jo objamem in vzamem v posest.

Gorje, skoraj v tem hipu sem izvedel, da je to omama. Teta je povedala še nekaj ter odšla, morda radi tega, da si neke v kotu otare solze žalosti do mene, jaz pa sem se urno približal Angelici in ji dejal:

"Angelica, za vse zaklade sveta se ne bi oženil z gospodično Zavliovsko, toda razumi moje razpoloženje. Nimam li še dovolj trpljenja; še od strahu nimam miru. Ti vendar veš najbolje, da se to ne zgodi nikdar."

"Kajpada... veselilo bi me, ko bi se to zgodilo," mi reče s težavo.

"Ni res! Videl sem, da si obledele — videl!"

"Saj dovoliš, da odidem..."

"Angelica moja, ti me ljubiš. Ne varaj sebe in mene; ti me ljubiš!"

Njena usta so znova obledele.

"Ne," mi odvrne urno, "toda bojim se, da te jamem sovražiti."

In odšla je k materi. Znano mi se, da ženski, ki se bojuje sama s seboj, se mora tako pogostoma zdeli, da grenka in za branjena ljubezen mora pridobiti podobno barvo, ali vendar so Angelicine besede upihile mojo radost tako kakor svečo. V življenju se nahaja dokaj takih reči, povsem naravnih, katerih niti živci, niti človeške moči ne preneso. Prešinila me je sedaj resnica, s katero sem se seznanjal sami, in katera je znana splošno: da ljubezen tuje ženske, ako je navidezna, je velika budalost, ako pa je istinita, pa je velika nesreča.

— tim večja, čim več je ženska vredna. Kar peče me nenavadno grenka radovednost, kaj bi bilo v takem slučaju, ko bi dejal Angelici tako-le: Ali me objemi z rokami okrog vratu ter mi priznaj, da me ljubiš, ali pa se vstrelim v glavo pred tvoji očmi!"

Vem, da bi bilo to nepremišljeno in da bi za podobno postopanje ne bil sposoben, ne... ker za gaj takega sem vendar preveč reden človek... Ali vendar se ne morem vzdržati, da se ne bi vprašal, kaj bi nastalo v tem slučaju? In prav prepričan sem, da bi Angelica morda ne preživela svoje žalosti — a pri tem tudi svojega zaničevanja — da pa vendar ne bi podlegla. Kadar mislim na to, jo obenem preklinjam in še bolj povečujem, sovražim in še bolj ljubim. Treba si je reči

odkritosrčno: zgodila se mi je velika nesreča. Kar je še huje, je to, da ne vidim za njo sredstva, ker ne čutim moči, da bi se odtegnil temu obvodu. K obcutkom, kakršne je budila ta ženska v meni zmerom v največji stopinji, se je pridružil še nekaka pasja naklonjenost. Objemam jo z mislijo, s pogledom, gledam in se ne morem nagledati njenih oči, las, ust, rok — čutim vendar obenem, da to ni le najbolj željeno bitje, marveč tudi najdražja glava na svetu. Nobe, na ženska me ni tako navezala nase, tako dvojnotero in tako brezbrižno. Časih se mi ta njen upliv zdi naravnost nerazumljiv, časih si ga tolmačim — in kakor navadno — tolmačim za sebe čim najslabeje.

Evo, živel sem urno ter že prekoračil svoj zenit. Sedaj drži moja pot že navzdol, odkoder veje hlad in mrak. Vsekar pa čutim, da bi v tem edinem bitju našel svojo mladost, bujnost in veselje do življenja. Ako ona propade zame, propade v resnici tudi življenje in ostane zgolj nezasišano, turobno vegetiranje kot predokus smrti. Radi tega jaz Angelico ljubim z vso močjo ohranjenega nagona, ne izključno z občutki, ne izključno z duhom, marveč tudi vsled strahu pred ničnostjo.

Angelica tega ne ve, toda dopuščam, da me ona močno pomiluje, kar sklepam iz tega, da jaz, ki postopam z njo brez usmiljenja, bi prodal dušo za to, da bi ji polajšal breme. In kako naj ne rečem, da ljubezen do tuje ženske je nesreča, ker ona privede človeka na primer do tega, da mora mučiti bitje, za čegar mir bi dal samega sebe. In na tisoče takih blo denj pri vsakem koraku! V ostatelem, midva oba sva zelo nesrečna. Toda ti, Angelica, imaš vendar nekako oporo v življenju, imaš svojo dogmo — jaz pa sem v resnici kakor ladija brez krnila in brez vesel.

Čutim se nekoliko bolnega. Slabo spim, ali boljše, ne spim prav nič, in ne more biti drugače. Res, hotel bi vzhleliti, toda tako pošteno, da bi preležal kak masec dnij brez zavesti, brez spominu, počel si pa za vse čase. To bi bile moje počitnice. Hvastovski me je včeraj ogledal ter arodval nad menoj; rekel je, da imam živčni sistem plemena, ki je že preživelo, da sem pa podedoval še bogato zalogo miselnih moči. Mislim si, da ima prav; ko bi ne bilo tega, pa bi se ne bil upri mojim živcem. Kdo ve, če morda ni treba temu pripisati saj deloma te moje sedanje izločitve, zakaj one moči so vendar morale najti nekak izhod, in ker ga niso našle niti v vedli, niti v dejanju, se je zllila nalik potoku v eno strugo: v ljubezen do ženske.

Samo živcem na hvalo: kalno, burno in krivo, ali pred vsem drugim krivo!

(Nadaljevanje.)

## ZASTOPNIKI ZA NOVO DOMOVINO:

Joseph J. Peshell,  
Box 165,  
Ely, Minnesota

Nick Chernich,  
Box 787,  
Calumet, Mich.

John A. Germ,  
Box 281,  
Braddock, Penna.

Martin Laurich,  
515 Blue Island Ave.,  
Chicago, Illinois.

Leo Terlep,  
911 N. Hickory St.,  
Joliet, Illinois

John Verbišar,  
57th Keystone Bottler St.,  
Pittsburg, Pa.

Smalec

Box 626,  
Eveleth, Minn.  
John Glavia,  
Box 323,  
Conemaugh, Pa.  
John Hribar,  
Box 1040,  
Pueblo, Colorado.  
Anton Zagar,  
404 N. Ferry Str.,  
Kansas City, Kans.  
Zastopa tudi Kansas City, Mo  
Anton Gorišek  
402 Maryland St.,  
Box 22  
Za Forest City in okolico.  
Indianapolis, Ind.  
J. Miklavčič

## A. PRIJATELJ.

4015 St. Clair Ave.  
Slovenska grocerija.  
Rojakom se priporočam  
za obilna naročila.

## H. H. FISHER,

5808 (1677 St. Clair Ave. N. E.  
priporočam Slovincem in Hrvatom svojo  
lekarno (apoteko.)  
Založnik Triner-jevega zdravilnega grenkega vina."

## JOE JAKLITSCH,

znana kranjska gostilna,  
6101 St. Clair Ave.

## FRANK STERNISA.

1009 E. 62. St.  
salon  
kjer dobite izvrstno  
pijačo.

## G. LOEFFELBEIN

Prodajalec svežih cvetlic, na drobno in debelo  
Izdelujem šopke in vence, za poroke in pogrebe po najnižji ceni. Prodajalna se nahaja:  
St. Clair ave. blizu 55th St. N. E.

## JOS. URBANČIČ

Slovenska gostilna  
1029 E. 61. St.

Dobro vino in mrzlo pivo.

## Slovincem in Hrvatom

priporočam edino slovensko in hrvatsko BRVSKO CO. V Brivisku stalno trdi briv. d. ob anhoteli terije. Moje gvelo je: postrelba prve vrste. Svoji k svojim.

JOHN KRALJ, 6124 St. Clair Ave.

## E. End Bottlin W'ks.

F. VALETTE IN SIN LASTNINA.  
IZDELOVALCA  
pijač kot ginger-ale, sel-cerja, mineralne vode in drugih karbonskih pijač.  
18-20 Wilmar St., Cleveland

Kdor piša naročnino za Novo Domovino za celo leto naprej, dobi v dar roman "Hra bro in zvesto". Za odposiljatev je priložiti znamko za 5 centov.

## Josip Jenškovič,

gostilničar

se priporočam svojim rojakom v obilen poset njegovega salona. Tuči pristna vina, pivo in žganje. Založen je s finimi vsakovrstnimi smodkami. —

Svoji k svojim!

5393 St. Clair ul., Cleveland, Ohio.

## The BOHEMIA

Hotel, restavracija in kavarna

5446 Broadway, Cleveland, Ohio.

Tel: Union 376-R  
Broad 532

F. Stasek in T. Woelfel,  
lastnika.

HOTEL BOHEMIAN je najmoderneše opremljen. V istem se dobiva najfinejše pijače, dneva pridela kakor tudi importovana vina, pivo in likerje.

Izborna kuhinja: Cene zmjerne, postrežba najboljša.

Lastnika se posebno priporočata cenjenim Slovincem za obilen pohod hotela "Bohemia".

## Naznanilo.

Sedanjí čas zahteva, da si omislimo dobro peč. Zima bode kmalu tu in že nam ponuja svojo mrzlo roko. Zato naj ne smemo odlašati. Peči imamo v zalogi kot še nikdar poprej in sicer najboljše vrste, kar Vam povedo naši odjemalci. Mi jamčimo za vsako peč, če Vam ne ugaja, Vam jo zamenjamo z novo.

Peči napravimo na plih ali premog, nape-ljemo Vam tudi plin po hiši za razstreljavo, kakor tudi v peči za kurjavo.

Če toraj želite imeti dobro peč, oglasite se pri nas.

Prodajamo tudi najfinejši premog iz Doubrava zaloge.

Anton Grdina,  
6106-08 3840 St.  
Clair Ave. N. E.

## The Forest City Brewing Co.,

edina češko-slovenska protitrušna pivovarna v mestu

Vari pravo "PILZENSKO" pivo

iz najboljšega ameriškega sladkorja in importiranega češkega hmelja.

Kdor je enkrat pil naše pivo, ga bo vedno zahteval. Zahtevajte v gostilnah naše PILZENSKO pivo.

Naša pivovarna se nahaja na Union Street, nasproti Wheatland in Homewood Streets.

MATEJ BECKA,  
kolektor, se bo rad pri vas oglasil.

Sliko telesne velikosti napravimo brezplačno ako naročite dvanajst fotografij za \$3. Posebno nizke cene za družinske in poročne slike.

A. BURK,  
1486 Willson Ave., \* \* \* blizu Woodland.

## M. Goldberg,

SLOVANSKI URAR

se je preselil v lastno hišo  
st. 5812 na St. Clair ulici  
blizu Willson.

Imel bode večjo in bolj bogato zalogo raznovrstne zlatne tako, da bode lahko vsakemu postregel. Blago in delo z jamčeno.

M. GOLDBERG,

slovenski urar

5812 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio.

## JAK. GRDINA,

1777 ST. CLAIR ST.

Priporočam cenjenim rojakom svojo gostilno in kegljišče.

Opozorjam posebno cenjena društva na svojo veliko in malo dvorano. V večji dvorani je prostora dovolj za vsakovrstne predstave, telovadne vaje, pevске večere i. t. d. — Dvorana se nahaja na najbolj pripravljenem prostoru za clevelandске Slovence.

## JOSIP GORNIK,

TRGOVEC

z manufakturnim blagom

priporočam svojo bogato zalogo blaga in moške oprave, kakor tudi vse potrebnosti za moške. Opozorjam ob enem cenjene rojake na svojo krojačnico, kjer se izdelujejo obleke po najnovejšem kroju. Velika zaloga raznovrstnih oblek, hlač, in sploh vse v to stroko spadajočih potrebščin.

6105 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

## ANDREJ JARC,

slovenski krojač.

6110 St. Clair Avenue N. E.

Se priporočam vsem rojakom v izdelavo vsakovrstnih oblek. Vsaka obleka, ki pride iz moje delavnice je najboljše vrste in z jamčeno.

Posebno se priporočam rojakom za izdelovanje oblek, ki jih lahko plačujejo na tedenske obroke.

Cene najnižje. Svoji k svojim!

Telefon Cuy. 2583

## Louis Lauše,

Slovenski notar, tolmač in gostilničar.

se priporočam za vsa v notarsko stroko spadajoča opravila.

## U zalogi ima fina vina,

domaćega in pristnega izdelka po najnižjih cenah. Vsaki, ki ga naroči, bode z njim zadovoljan in postane zvest odjemalec. Vino pošiljam po celi Ameriki.

Louis Lauše.

6121 St. Clair ul. Clev'd, O.

## SOKOLSKI DOM

1223 St. Clair Avenue.

Priporočam cenjenim rojakom svojo bogato zalogo najboljših in istih, doma pristanih, toraj ne ankapljenih v.n.

Razpoložljiva vina v vsaki množini po c. l. Ameriki.

Cene so jako nizke in brez konkurence. Za vsako naročnino po slati je denar naprej. Za prav obilna naročila od strani rojakov po širni Ameriki se priporočam lastniki.

LOUIS RECHER, 1223 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

## JOHN GRDINA,

Prva in največja slovenska trgovina vsakovrstnega blaga in oblek za moške, ženske in otroke, vsa priprava za

ženine in neveste kakor tudi za novorojenčke. Izdelujemo obleke za neveste. Zaloga obuhval in blagov.

6111-13 St. Clair Ave., Cleveland, O.